KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 13.12.2021 r.
COM(2021) 789 final

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

z wykonania rozporządzenia (WE) nr 1921/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie przekazywania danych statystycznych na temat wyładunków produktów rybołówstwa w państwach członkowskich

1 KONTEKST

Komisja (Eurostat) gromadzi dane statystyczne na temat wyładunków produktów rybołówstwa zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1921/2006 („rozporządzenie”)[1]. Zgodnie z art. 2 rozporządzenia produkty rybołówstwa uznaje się za wyładowane na terytorium państw członkowskich, jeżeli są wyładowane przez statki rybackie UE lub Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) bądź są wyładowane poza terytorium UE przez unijne statki rybackie, a następnie przywiezione do UE[2]. Art. 10 rozporządzenia zobowiązuje Komisję do przedstawienia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie co trzy lata sprawozdania oceniającego w szczególności jakość i istotność gromadzonych danych statystycznych. Sprawozdanie musi również zawierać analizę efektywności kosztowej systemu zastosowanego do gromadzenia i przetwarzania danych statystycznych dotyczących wyładunków oraz propozycję wszelkich najlepszych praktyk prowadzących do zmniejszenia nakładu pracy na szczeblu krajowym i uzyskania bardziej użytecznych danych statystycznych o wyższej jakości.

Rozporządzenie ma zastosowanie do państw członkowskich UE oraz Norwegii i Islandii. Zważywszy jednak, że dotyczy ono wyładunków produktów rybołówstwa z połowów morskich, państwa śródlądowe są zwolnione z obowiązku sprawozdawczego (5 państw członkowskich: Czechy, Luksemburg, Węgry, Austria i Słowacja).

Niniejsze sprawozdanie zostało opracowane na podstawie (i) sprawozdań dotyczących jakości na temat wyładunków za rok referencyjny 2019, przedstawionych Eurostatowi przez państwa członkowskie składające sprawozdania, (ii) analizy zgodności oraz (iii) zebranych przez Eurostat danych dotyczących kosztów.

Komisja przyjęła poprzednie sprawozdania z oceny danych statystycznych na temat wyładunków, przedłożone na podstawie rozporządzenia, w listopadzie 2010 r.[3], w kwietniu 2014 r.[4], w maju 2016 r.[5] i w lutym 2019 r.[6]

Oprócz danych statystycznych na temat wyładunków europejska statystyka rybołówstwa obejmuje również szczegółowe dane statystyczne dotyczące połowów, floty i akwakultury. Inne służby Komisji, w tym głównie Dyrekcja Generalna ds. Gospodarki Morskiej i Rybołówstwa

---

1 Rozporządzenie (WE) nr 1921/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie przekazywania danych statystycznych na temat wyładunków produktów rybołówstwa w państwach członkowskich i uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 1382/91 (Dz.U. L 403 z 30.12.2006, s. 1).

2 Oznacza to, że te dane statystyczne nie są porównywalne z danymi na temat wyładunków gromadzonymi na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 1224/2009, w przypadku którego dane są gromadzone przez państwo bandery statku.

3 Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady z wykonania rozporządzenia (WE) nr 1921/2006 w sprawie przekazywania danych statystycznych na temat wyładunków produktów rybołówstwa w państwach członkowskich, COM(2010) 675 final.

4 Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady z wykonania rozporządzenia (WE) nr 1921/2006 w sprawie przekazywania danych statystycznych na temat wyładunków produktów rybołówstwa w państwach członkowskich, COM(2014) 240 final.

5 Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady z wykonania rozporządzenia (WE) nr 1921/2006 w sprawie przekazywania danych statystycznych na temat wyładunków produktów rybołówstwa w państwach członkowskich, COM(2016) 239 final.

6 Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady z wykonania rozporządzenia (WE) nr 1921/2006 w sprawie przekazywania danych statystycznych na temat wyładunków produktów rybołówstwa w państwach członkowskich, COM(2019) 47 final.

(DG MARE), również gromadzą duże ilości danych na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 1224/2009[7] oraz rozporządzenia (UE) 2017/1004[8] w celu zarządzania wspólną polityką rybołówstwa. Dane statystyczne gromadzone przez Eurostat i dane gromadzone przez DG MARE częściowo się pokrywają. Niniejsze sprawozdanie obejmuje tylko dane statystyczne dotyczące całkowitych wielkości i wartości jednostkowych produktów rybołówstwa wyładowanych w 2019 r. na terytorium państw członkowskich, gromadzone przez Eurostat.

W 2018 r. Eurostat zainicjował projekt dotyczący usprawnienia i uproszczenia europejskiej statystyki rybołówstwa. Proces ten obejmuje ocenę obecnych statystyk dotyczących akwakultury, połowów i wyładunków oraz ocenę skutków przyszłych wariantów strategicznych i ewentualnego przyszłego prawodawstwa. Ocenę, która objęła również wdrażanie rozporządzenia, zakończono w 2019 r. Ocenę skutków rozpoczęto w 2020 r. i była ona bliska zakończenia w czasie sporządzania niniejszego sprawozdania.

2 GŁÓWNE USTALENIA

2.1 Terminowość i kompletność

2.1.1 Terminowość

Terminowość przekazywania danych w ostatnich latach uległa poprawie – większość krajów sprawozdających przesyła dane w terminie. Dane przekazane za rok referencyjny 2019 przez jedną trzecią krajów sprawozdających wymagały pewnych poprawek. W większości przypadków poprawki te wprowadzono w akceptowalnym czasie.

Komisja (Eurostat) publikuje dane natychmiast po ich walidacji. W razie konieczności dane można w każdej chwili poddać rewizji.

2.1.2 Kompletność

Kompletność danych poprawiła się dzięki działaniom podjętym przez państwa członkowskie w celu znacznego rozszerzenia zakresu prowadzonych przez nie badań w odniesieniu do rodzajów statków, obcych statków i gatunków ryb.

[7] Rozporządzenie Rady (WE) nr 1224/2009 z dnia 20 listopada 2009 r. ustanawiające unijny system kontroli w celu zapewnienia przestrzegania przepisów wspólnej polityki rybołówstwa, zmieniające rozporządzenia (WE) nr 847/96, (WE) nr 2371/2002, (WE) nr 811/2004, (WE) nr 768/2005, (WE) nr 2115/2005, (WE) nr 2166/2005, (WE) nr 388/2006, (WE) nr 509/2007, (WE) nr 676/2007, (WE) nr 1098/2007, (WE) nr 1300/2008, (WE) nr 1342/2008 i uchylające rozporządzenia (EWG) nr 2847/93, (WE) nr 1627/94 oraz (WE) nr 1966/2006 (Dz.U. L 343 z 22.12.2009, s. 1).

[8] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1004 z dnia 17 maja 2017 r. w sprawie ustanowienia unijnych ram gromadzenia danych, zarządzania nimi i ich wykorzystywania w sektorze rybołówstwa oraz w sprawie wspierania doradztwa naukowego w zakresie wspólnej polityki rybołówstwa oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 199/2008 (Dz.U. L 157 z 20.6.2017, s. 1).

2.2 Spójność

2.2.1 Jakość i dokładność

Eurostat gromadzi sprawozdania na temat jakości statystyk dotyczących wyładunków co trzy lata. Zawierają one opis metod i aspektów jakościowych gromadzenia danych w oparciu o samoocenę państw. Eurostat wykorzystał krajowe sprawozdania dotyczące jakości do opracowania sprawozdania dotyczącego jakości na poziomie UE[9].

Ogólna jakość danych była dobra i większość państw członkowskich uznała, że zarówno wskaźnik braku odpowiedzi, jak i wskaźnik niepełnego pokrycia były bardzo niskie. Bardzo niewiele państw członkowskich zgłosiło błędy pomiaru lub doboru próby, a ewentualne błędne klasyfikacje uznano za niemające wpływu na jakość danych. 35 % państw wskazało, że ogólna jakość statystyk dotyczących wyładunków poprawiła się od ostatniego sprawozdania dotyczącego jakości sprzed trzech lat.

W ponad połowie państw funkcjonuje system zarządzania jakością. Większość usprawnień dotyczyła terminowości, dokładności i wiarygodności danych.

2.2.2 Porównywalność

W październiku 2019 r. Eurostat opublikował podręcznik dotyczący statystyk w dziedzinie połowów i wyładunków[10], który przyczynił się do dalszej poprawy jednolitości, a tym samym porównywalności danych statystycznych między państwami. Długość szeregów czasowych – porównywalność w czasie – różni się w poszczególnych państwach. W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem z oceny dane są jednak porównywalne w czasie.

2.3 Istotność

Dane statystyczne gromadzone na podstawie rozporządzenia są niezbędne do świadomego i opartego na danych naukowych procesu kształtowania polityki na poziomie zarówno krajowym, jak i unijnym. Dane dotyczące poziomów produkcji i tendencji w tym zakresie są ważne dla analizy rozwoju sytuacji w sektorze rybołówstwa w ramach wspólnej polityki rybołówstwa oraz zapewniają decydentom i branży solidne podstawy budowania przyszłości tego sektora.

Dane statystyczne dotyczące wyładunków są powszechnie wykorzystywane przez różnych użytkowników danych. Są też ważnym źródłem dla publikacji i działalności innych organizacji. Europejskie Centrum Monitorowania Rynku Produktów Rybołówstwa i Akwakultury wykorzystuje europejskie dane statystyczne dotyczące wyładunków do zestawiania rocznej analizy strukturalnej europejskiego sektora rybołówstwa. Statystyka dotycząca wyładunków stanowi podstawy gromadzenia innych danych[11].

---

9 https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/EN/fish_ld_esqrs.htm (dostępne tylko w języku angielskim).

10 https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/Annexes/fish_ld_esms_an3.pdf (dostępne tylko w języku angielskim).

11 Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2019/909 z dnia 18 lutego 2019 r. ustanawiająca wykaz obowiązkowych połowów kontrolnych oraz progi na potrzeby wieloletniego unijnego programu gromadzenia danych i zarządzania nimi w sektorze rybołówstwa i akwakultury (Dz.U. L 145 z 4.6.2019, s. 21).

Dane statystyczne dotyczące ilości i cen produktów rybołówstwa wyładowywanych na terytorium UE przyczyniają się do wypełnienia podjętych przez Komisję zobowiązań związanych z badaniem rynkowym. Dane te są niezbędne do śledzenia i analizowania całego łańcucha dostaw na unijnych rynkach produktów rybołówstwa.

Omawiane dane statystyczne mogłyby też być przydatne w kontekście obowiązku wyładunku ustanowionego w art. 15 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013[12], zgodnie z którym wszystkie połowy gatunków podlegających limitom połowowym muszą być wyładowane i odliczone od odpowiednich kwot.

Państwa członkowskie zadeklarowały, że w pełni zaspokojono potrzeby wszystkich użytkowników na szczeblu krajowym.

2.4. Dostępność

2.4.1 Internetowa baza danych

Dane statystyczne na temat wyładunków produktów rybołówstwa są dostępne w publicznej bazie danych Eurostatu[13] w szczegółowych tabelach dotyczących poszczególnych państw oraz w ogólnej tabeli podsumowującej dane unijne i krajowe na poziomie bardziej zagregowanym.

Połowa państw członkowskich składających sprawozdania publikuje dane również na poziomie krajowym w internetowych bazach danych dostępnych dla użytkowników.

[12] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1380/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa, zmieniające rozporządzenia Rady (WE) nr 1954/2003 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylające rozporządzenia Rady (WE) nr 2371/2002 i (WE) nr 639/2004 oraz decyzję Rady 2004/585/WE (Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 22).

[13] http://ec.europa.eu/eurostat/data/database (dostępna tylko w językach angielskim, francuskim i niemieckim).

2.4.2 Publikacje i tablice danych

Eurostat publikuje dane i artykuły dotyczące danych statystycznych na temat wyładunków produktów rybołówstwa w swoim internetowym zbiorze „Statistics Explained" oraz w księgach statystycznych[14]. Połowa państw składających sprawozdania sporządziła publikacje elektroniczne.

2.4.3 Metadane

Co trzy lata Komisja gromadzi krajowe sprawozdania dotyczące jakości, na podstawie których opracowano niniejsze sprawozdanie (zob. przypis 8). Sprawozdania krajowe zawierają szczegółowe informacje na temat jakości danych i metod ich gromadzenia. Krajowe sprawozdania dotyczące jakości sporządzane są zgodnie z wytycznymi Europejskiego Systemu Statystycznego (ESS) i są gromadzone w programie do obsługi metadanych ESS (ESS Metadata Handler).

2.5 Poufność danych

Przekazywane Komisji dane statystyczne na temat wyładunków produktów rybołówstwa zawierają bardzo niewiele poufnych zmiennych. W 2019 r. trzy państwa członkowskie napotkały problemy związane z poufnością dotyczące ilości lub ceny wyładowanych produktów. Z tego powodu informacje dotyczące całkowitej wielkości i wartości wyładunku dla całej UE pozostały poufne.

Eurostat i państwa członkowskie włożyły wiele czasu i wysiłku w starania o udostępnienie użytkownikom danych jak największej ilości danych liczbowych, przy jednoczesnym zabezpieczeniu poufności informacji statystycznych i zachowaniu jak największej efektywności procesu.

3 OBCIĄŻENIA I OPŁACALNOŚĆ

ESS przeprowadził analizę kosztów procesu gromadzenia danych statystycznych na temat wyładunków. 23 państwa (wszystkie, których to dotyczy, z wyjątkiem Islandii) przesłały szacunki kosztów w ujęciu pieniężnym oraz siły roboczej wyrażone w ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC). Jedno państwo było w stanie przedstawić tylko łączną liczbę dotyczącą statystyk w dziedzinie zarówno połowów, jak i wyładunków; oszacowano zatem, że koszty statystyki w dziedzinie wyładunków stanowią około połowy kosztów ogółem.

Łączne koszty bezpośrednie i pośrednie dla wszystkich państw, które przedstawiły dane liczbowe, wyniosły 2,9 mln EUR rocznie. Mediana kosztów na państwo wyniosła 16 400 EUR. W ponad połowie państw koszty były bardzo niskie, ale w kilku państwach organizuje się badania reprezentacyjne wiążące się z wyższymi kosztami. Przy statystykach dotyczących wyładunków pracowało ogółem 70 osób (w przeliczeniu na EPC). Mediana na państwo wyniosła 0,5 EPC. Połowa państw członkowskich składających sprawozdania stwierdziła, że od czasu ostatniego sprawozdania zwiększyła swoją efektywność. W jednej trzeciej udało się zmniejszyć obciążenie dla respondentów przez zastosowanie bardziej przyjaznych dla użytkownika kwestionariuszy lub łatwiejszych metod przekazywania danych.

[14] Najnowszą publikacją jest „Agriculture, forestry and fishery statistics", wydanie z 2020 r. https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/12069644/KS-FK-20-001-EN-N.pdf/a7439b01-671b-80ce-85e4-4d803c44340a?t=1608139005821 (dostępna tylko w języku angielskim).

4 WNIOSKI

Statystyki w dziedzinie wyładunków są solidne pod względem terminowości, kompletności i spójności. Państwa zapewniają wiarygodne informacje na temat ilości i wartości produktów rybołówstwa wyładowanych w UE oraz bardzo przydatne szczegółowe dane dotyczące gatunków, które można wykorzystać do analizy unijnego rynku ryb.

Wytyczne i podręcznik Eurostatu dotyczące sprawozdawczości przyczyniły się do większej spójności danych statystycznych dotyczących wyładunków. Równolegle działania podejmowane przez krajowych dostawców danych przyczyniły się do poprawy terminowości i kompletności.

Łączne koszty bezpośrednie i pośrednie dla wszystkich państw, które przedstawiły dane liczbowe, wyniosły 2,9 mln EUR rocznie. Mediana kosztów na państwo wyniosła 16 400 EUR. W ponad połowie państw koszty były bardzo niskie, ale w kilku państwach organizuje się badania reprezentacyjne wiążące się z wyższymi kosztami.

5 ZALECENIA

Eurostat dąży do stałej poprawy jakości i dostępności europejskich statystyk. Działa też na rzecz ograniczenia obciążeń spoczywających na państwach członkowskich i respondentach. W tym celu w ramach projektu dotyczącego usprawnienia i uproszczenia europejskiej statystyki rybołówstwa analizuje się obecny proces gromadzenia danych i opracowuje strategię na rzecz usprawnienia statystyki w dziedzinie wyładunków. Pierwszy cel pośredni projektu – zakończenie oceny europejskiej statystyki rybołówstwa – osiągnięto pod koniec 2019 r., kiedy sporządzono dokument roboczy służb Komisji dotyczący tej oceny[15].

Najważniejszym wynikiem oceny statystyk rybołówstwa w dziedzinie wyładunków jest to, że stanowią one bardzo ważną i powszechnie wykorzystywaną część statystyk rybołówstwa, ale ich zakres nie zaspokaja potrzeb użytkowników. W ocenie statystyk rybołówstwa stwierdzono u użytkowników ważną powstającą potrzebę, by statystyki dotyczące wyładunków obejmowały wszystkie wyładunki dokonywane przez wszystkie statki rybackie poszczególnych państw, wyładunki dokonywane przez statki rybackie UE/EFTA poza terytorium UE/EFTA oraz wyładunki dokonywane przez statki rybackie spoza UE/EFTA na terytorium UE/EFTA.

Najlepszym rozwiązaniem dla zapewnienia użytkownikom danych lepszej jakości usługi byłaby zmiana obecnego prawodawstwa lub zastąpienie go nowymi przepisami zwiększającymi zakres statystyk. Komisja finalizuje obecnie ocenę skutków możliwych wariantów usprawnienia wszystkich statystyk w dziedzinie rybołówstwa, dotyczących: połowów, wyładunków, floty rybackiej i akwakultury. Nowe prawodawstwo mogłoby również zwiększyć efektywność, zwłaszcza przez uproszczenie przepływów danych i dostosowanie terminów ich przekazywania do potrzeb innych organizacji międzynarodowych.

Na poziomie krajowym należy dalej zachęcać do stosowania kwestionariuszy elektronicznych, ponieważ przyczynia się to do większej efektywności zbierania danych. Krajowe wytyczne dotyczące gromadzenia danych oraz punkty informacyjne oferujące dostosowaną do potrzeb pomoc dla respondentów to kolejne przykłady dobrych praktyk.

[15] Staff Working Document (2019) 425 (dostępny tylko w języku angielskim).